

[Tesdaupf.]

ninger om dette spørgsmål her fra folketingets talerstol. Jeg spørger ministeren ganske enkelt: I hvor mange tilfælde har administrationen praktiseret denne regel, altså virkelig taget, købt, ejendommen efter den regel, som i bemærkningerne karakteriseres som „den hidtil fulgte administrative praksis“? Jeg beder ganske enkelt om oplysninger om, hvor tit det er sket.

Så er der nogle andre enkeltheder, jeg gerne vil berøre. Det, der står i det nye stk. 7, som sættes ind i § 8, betyder i virkeligheden, at to landmænd ikke mere kan mageskifte deres ejendomme, uden at staten griber ind med forkøbsret. Hvis dette lovforslag og denne nye regel bliver vedtaget, vil det være en ny hindring for landbrugserhvervets bevægelsesfrihed og for dets smidighed, en ny hindring, som jeg i høj grad vil beklage. Der kan være hindringer nok i forvejen for denne smidighed, som er så tiltrængt.

Ministeren siger endvidere i sin fremsættelse, at han er klar over, at man vil spørge, om der er overensstemmelse mellem det her foreslåede og det, som folketinget i 1949 vedtog i § 11-loven, loven om landbrugs-ejendomme. Ministeren trøster sig selv og andre med, at da § 11 jo først og fremmest skulle ordne tillægsgjordproblemet omkring den pågældende ejendom, og da dette lovforslag også tager sigte på at ordne tillægsgjordproblemet, er der god harmoni, siger den højtærede landbrugsminister, mellem bestemmelserne i loven og i dette lovforslag. Men det er ikke rigtigt. Der er ikke harmoni mellem løftet i § 11 og det, at man nu ved dette lovforslag prøver at bryde dette løfte ved igen at gribe ind overfor sådanne ejendomme. Hvis ikke tillægsgjordproblemet for en ejendom allerede er ordnet ifølge § 11 — og det kan udmærket godt tænkes, at selvom lovens ord er opfyldt med hensyn til jordafståelse, er det ikke fuldt ordnet — så bryder man løftet, og bryder også løftet overfor dem, som har to ejendomme og efter 1949-loven mente at have ret til at

beholde dem i familiens eje. Man havde lovens ord derfor og mange ordføreres ord både i folketinget og landstinget. Med de jordlove, som man har haft i de senere år, både forkøbsretsloven og de små jordlove, har man, som også det ærede medlem hr. Sønderup sagde, med rette ment og med rette kunnet forvente fra landbrugernes, fra ejendomsbesiddernes side, at nu havde man, som der var givet udtryk for, også virkelig klaret problemerne og fået en endelig ordning. Derfor synes jeg, at et sådant brud, som der her i virkeligheden sker overfor § 11, er principielt meget farligt. Jeg vil også sige det lidt stærkere: jeg synes, det er uanstændigt og retskrænkende, og jeg mener, det kan bidrage til, at landets borgere finder, at de ikke kan stole på lovgivningsmagtens ordholdenhed, og det er ganske overordentlig farligt og beklageligt. Jeg tror også, jeg kan tilføje, at mange af de ærede medlemmer, som stemte for de små jordlove, mange, som måske gjorde det med betænkelighed, gjorde det, fordi de mente, som sædvanlig, at det var bedre trods alt at få et forlig end en hård afgørelse, fordi de havde den opfattelse, at man på den måde fik ligesom gjort endelig rent bord; jeg tror, at de mange medlemmer, som har stemt for det dengang, og som nu vil opdage, at man i virkeligheden bryder det løfte, som disse love dengang gav, vil føle sig meget ilde berørt, hvis det foreliggende forslag skulle blive vedtaget.

Med hensyn til forslaget om i fremtiden udelukkende at have konjunkturbestemt rente i stedet for valgfrihed mellem konjunkturbestemt rente og fast rente, som man har det nu, kan jeg sige, at mit parti er imod at ændre ved de nugældende regler for renten. Udstykningens formål, som efter mit partis opfattelse er at hjælpe mennesker til selvstændige virksomheder, hvor det er økonomisk forsvarligt, harmonerer ikke med tanken om, at statshusmændene skal tvinges til at være afhængige af staten.

Jeg må måske ved denne lejlighed sige